

أملت اردبیلی که ثبت ملی شد

«چغیرتما» یکی از غذاهای سنتی اردبیل و شبیه به املت است، که به جز گوجه و تخم‌مرغ، مرغ هم یکی از مواد اولیه آن به شمار می‌آید. مهارت پخت این خوراک اکنون در فهرست میراث ناملموس کشور ثبت شده است.

به گزارش ایلنا، روح‌الله محمدی رئیس گروه باستان‌شناسی استان اردبیل با اشاره به اینکه مردم استان اردبیل رژیم غذایی متنوعی دارند که خوراکی‌های سنتی محلی بسیاری را در خود جای داده است، به ایستادگی بیشتر غذاهای استان اردبیل بر پایه گوشت است که شاید دلیل آن وجود دام‌های خوب در این منطقه باشد. از سوی، شرایط سخت آب و هوایی موجب شده مردم به غذاهایی نیاز داشته باشند که بدن آن‌ها را قوی و گرم نگه دارد.

محمدی درباره غذای سنتی «چغیرتما» توضیح داد: «چغیرتما» یکی از غذاهای اصیل و محلی استان اردبیل است که مواد اصلی آن مرغ و تخم مرغ (ترجیحاً محلی) و گوجه‌فرنگی است. در زبان ترکی، چغیرتما به غذاهایی می‌گویند که در پایان پخت، تخم مرغ به آن اضافه شود. این غذا بیشتر شبیه املت گوجه‌فرنگی است، ولی به عنوان غذای بومی استان با اضافه کردن مرغ در طبخ آن به «چغیرتمای مرغ» مشهور است.

به گفته این کارشناس، طبخ «چغیرتما» حدود یک و نیم ساعت زمان می‌برد و مواد اصلی این غذا، مرغ و تخم‌مرغ و گوجه‌فرنگی است، اما موادی چون کره محلی، پیاز، ادویه، زعفران و سیب‌زمینی هم برای طبخ آن استفاده می‌شود.

محمدی درباره طرز تهیه «چغیرتما» گفت: برای پخت این غذای سنتی، ابتدا پیاز را به صورت خلالی خرد کرده در قابلمه ریخته و با مقداری کره روی حرارت تفت می‌دهیم تا طلایی شود. سپس نمک، ادویه و زردچوبه را به آن اضافه می‌کنیم و تکه‌های مرغ را در قابلمه ریخته و کمی تفت می‌دهیم. در ادامه، مقداری آب جوش اضافه کرده و در قابلمه را می‌پندیم، اجازه می‌دهیم تا مرغ

یک کشف تازه در غرب ایران

باستان‌شناسان ایرانی در دشت دهلران، کتیبه آجری به خط «آکدی» به همراه آجر نقش‌دار احتمالاً از سیستم آبرسانی عیلامی‌ها را کشف کرده‌اند، که اهمیت سیاسی - اقتصادی «گاران» در سرحدات غربی تمدن عیلام را نشان می‌دهد.

به گزارش ایرنا، درباره این یافته‌های باستان‌شناسان، در نشست تخصصی «بازنمایی چشم‌اندازی از دشت دهلران؛ بر مبنای نویافته تپه گاران» که به همت پژوهشکده باستان‌شناسی برگزار شد، گزارش داده شد. محسن زینی‌وند، باستان‌شناسی که در این محوطه کاوش کرده است، گفت: «گاران» در دشت دهلران از توابع استان امروزی ایلام و در جنوب‌غربی فلات ایران واقع شده است. این محوطه در ۳ کیلومتری شرق رود «دوویرج» و ۲۸۰۰ متری شمال - شمال‌غربی تپه «موسیان» قرار دارد. قرار دارد. گاران با وسعت ۱۷ هکتار، از یک برجستگی اصلی مخروطی‌شکل در جنوب محوطه و چندین پشته نامنظم تشکیل شده است که در شرق، شمال و غرب برجستگی اصلی قرار دارند.

این باستان‌شناس ادامه داد: ارتفاع طهماسب میرزا حاکم فارس، اتاق و گنبدی در این محل بنا کرد. بر سنگ قبر باباکوهی، عباراتی نگاشته شده است و در پایان زمان خود از جمله شیخ ابوسعید ابوالخیر و خواجه عبدالله انصاری ملاقات داشت و از محضر آن‌ها کسب دانش کرد. جامی شاعر قرن نهم نیز در نفعات الانس بسیار از بابا کوهی یاد کرده و او را بزرگ‌ترین شاعر زمان خود دانسته است.

برجستگی اصلی ۲۰ متر و ارتفاع پشته‌های پیرامونی آن حدوداً بین ۳ تا ۶ متر است. سرتاسر دامنه برجستگی اصلی را پشته پست و یکونواختی به عرض تقریباً ۲۰ متر در بر گرفته است که آن را از پشته‌های پیرامونی جدا کرده است. شاید این پدیده نشانی از وجود یک خندق باشد که برای حفاظت بیشتر پیرامون آکروپول تپه ایجاد شده است.

زینی‌وند در ادامه این گزارش گفت: گاران به دلیل توالی منظم از اواخر سلسله‌های قدیم تا اواخر دوران تاریخی و همچنین تبدیل شدن به بزرگترین زیستگاه در نیمه هزاره دوم قبل از میلاد تا اواخر دوره هخامنشی، از اهمیت فوق‌العاده‌ای در مطالعات باستان‌شناسی این منطقه برخوردار است.

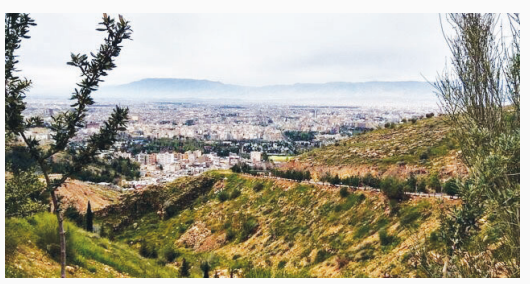
او درباره نتایج بررسی و کاوش این محوطه در سال‌های اخیر اظهار کرد: در بررسی سطحی از دامنه پشته اصلی آجر شکسته، که گاه دارای کتیبه بوده‌اند، شناسایی شد. البته نوشته‌های این آجرهای کتیبه‌دار استامبی به دلیل آبسوده شدن و هوازدگی قابل خواندن نبودند، ولی در یک نمونه، چند کلمه ناقص از جمله لوگال (حاکم)، دومو (پسر) و بلتی (سرور او) قابل خواندن بود که نشان می‌دهد به زبان آکدی نگاشته شده‌اند.

آب‌پز شود.

او اضافه کرد: سپس سیب‌زمینی‌های خلالی را با زردچوبه سرخ می‌کنیم و کنار می‌گذاریم. مرغ پخته‌شده را در ماهی‌تابه با کره محلی و زعفران سرخ می‌کنیم و کنار می‌گذاریم. درون همان ماهی‌تابه، پیاز خلالی سرخ و گوجه‌ها را درشت رنده می‌کنیم و به پیاز سرخ‌شده اضافه می‌کنیم. بعد از اینکه آب گوجه‌ها به خوبی تبخیر شد تکه‌های مرغ را درون ماهی‌تابه قرار می‌دهیم. در یک کاسه تخم‌مرغ‌ها را شکسته و با مقداری نمک، فلفل، زردچوبه و زعفران، خوب هم می‌زنیم. در آخر تخم‌مرغ‌های زده‌شده را به مواد درون ماهی‌تابه اضافه می‌کنیم و حدود ۲۰ دقیقه اجازه می‌دهیم تا خوب بپزند. حال غذای سنتی «چغیرتما» را که آماده سرو است، درون ظرفی بزرگ کشیده و با جعفری و پیاز ساطوری‌شده تزئین و با نان میل می‌کنیم.

محمدی با بیان این‌که غذای سنتی و بومی «چغیرتما» از دیرباز در استان اردبیل رواج داشته است، اظهار کرد: امروزه پخت این غذا مانند گذشته رایج نیست، اما همچنان در مراسم‌ها، دوره‌های مهمانی‌ها توسط مردم مناطق مختلف استان اردبیل طبخ می‌شود. همچنین در منطقه نمین و در رستوران‌های بین‌راهی در گردنه حیران پخت این غذا رواج زیادی دارد. «مهارت پخت چغیرتما» سال ۱۴۰۰ در فهرست میراث ناملموس کشور به ثبت رسیده است.

بقعه باباکوهی؛ جاذبه‌ای بر فراز بام شیراز

بقعه باباکوهی شیرازی از آثار دوره دهلیمان است که در دامنه کوه صبوری در شهر شیراز قرار گرفته و اکنون گردشگاهی است که بسیاری از گردشگران از آن دیدن می‌کنند.

به گزارش ایسنا، در ادامه سلسله گزارش‌های معرفی اماکن تاریخی و فرهنگی استان فارس امروز به معرفی بقعه باباکوهی که از بقاع دوره دهلیمان در شیراز است می‌پردازیم. این بقعه در دامنه غربی تنگ الله اکبر در یکی از غارهای کوه صبوری واقع شده است.

شیخ ابوعبدالله بن عبیدالله شیرازی مشهور به بابا کوهی است که لقب بابا را به دلیل سالک بودنش گرفته است. وی در سال ۳۳۷ هجری قمری متولد شد و در سال ۴۴۲ هجری قمری درگذشت. این باباکوهی شیرازی در جوانی به کسب دانش پرداخت، با علمای زمان خود از جمله شیخ ابوسعید ابوالخیر و خواجه عبدالله انصاری ملاقات داشت و از محضر آن‌ها کسب دانش کرد. جامی شاعر قرن نهم نیز در نفعات الانس بسیار از بابا کوهی یاد کرده و او را بزرگ‌ترین شاعر زمان خود دانسته است.

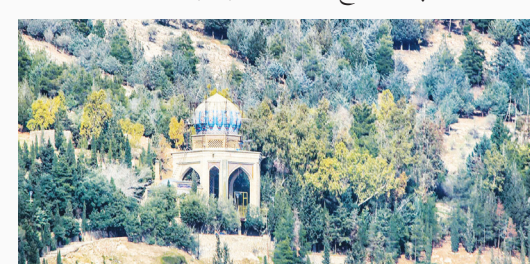
این بقعه متعلق به شیخ ابوعبدالله محمد بن عبیدالله شیرازی معروف به ابن باکویه و مشهور به باباکوهی (۳۳۷-۴۴۲ ه.ق) عارف شیرازی است. در وسط کوه صبوری غاری است که در جلو آن ایوانی با سنگ و گچ ساخته شده است. چند اتاق سنگی و گچی و چند درخت و باغچه سرسبز نیز در اطراف ایوان وجود دارد. در این ایوان قطعه سنگی وجود داشته که شیروانی بر روی آن عباراتی نگاشته و در پایان تاریخ ۱۲۳۵ را ذکر کرده است.

در آن واقع شده است. در سال ۱۲۵۷ هجری قمری مؤید الدوله طهماسب میرزا حاکم فارس، اتاق و گنبدی در این محل بنا کرد. بر سنگ قبر باباکوهی، عباراتی نگاشته شده است و در پایان زمان خود از جمله شیخ ابوسعید ابوالخیر و خواجه عبدالله انصاری ملاقات داشت و از محضر آن‌ها کسب دانش کرد. جامی شاعر قرن نهم نیز در نفعات الانس بسیار از بابا کوهی یاد کرده و او را بزرگ‌ترین شاعر زمان خود دانسته است.

این بقعه متعلق به شیخ ابوعبدالله محمد بن عبیدالله شیرازی معروف به ابن باکویه و مشهور به باباکوهی (۳۳۷-۴۴۲ ه.ق) عارف شیرازی است. در وسط کوه صبوری غاری است که در جلو آن ایوانی با سنگ و گچ ساخته شده است. چند اتاق سنگی و گچی و چند درخت و باغچه سرسبز نیز در اطراف ایوان وجود دارد. در این ایوان قطعه سنگی وجود داشته که شیروانی بر روی آن عباراتی نگاشته و در پایان تاریخ ۱۲۳۵ را ذکر کرده است.

در کنار این ایوان، چشمه آبی نیز قرار دارد که به حوضی وارد می‌شود. بالاتر از چشمه و اتاق‌ها، اتاقی است که مقبره باباکوهی

در کنار این ایوان، چشمه آبی نیز قرار دارد که به حوضی وارد می‌شود. بالاتر از چشمه و اتاق‌ها، اتاقی است که مقبره باباکوهی

امروز شما

فروردین

روابط خوب و مستحکم خود را با دوستان و خویشان نباید متزلزل کرد. چون برای تجدید روابط با برقراری دوباره آنها فرصتی نخواهد بود. خوش‌بینی خود را تقویت کن.

اردیبهشت

دست به ماجرای زده‌ای که آخرش معلوم نیست. تنها باره باید خوب اندیشید و تو را در این کار یاری دهد. به هر حال کسی که خود را درگیر مسائل عاطفی می‌کند باید عواقب آن را هم بپذیرد.

خرداد

پیشنهادی مطرح می‌شود که فریبنده است. در این باره باید خوب اندیشید و سپس تصمیم گرفت. از ریسک کردن در زندگی نباید ترسید فقط باید احتیاط لازم را رعایت کنی و به شناخت کامل از او برسی.

تیر

ناگهان در دام عشقی می‌افتی که تصورش را هم نمی‌کردی. خوبی عشق به همین است که چون یک حادثه ناگهان فرا می‌رسد.

مرداد

خودت را دست کم می‌گیری و فکر می‌کنی او دور از دسترس توست به همین دلیل با یاس و سرخوردگی خودت را مخفی می‌کنی و کناره می‌گیری، در صورتی که اینطور نیست.

شهریور

فرصت‌های تازه‌ای به وجود آمده که می‌توانی خطاهای گذشته را جبران کنی. باید با خود عهد کنی که دیگر خطاهای گذشته را تکرار نکنی تا راههای تازه‌ای پیش پای تو گشوده شود.

مهر

سوء تفاهمی پیش می‌آید که به زودی رفع خواهد شد. گاه در آسمان دوستی نیز تکه ابری می‌آید و برای مدتی کوتاه چهره خورشید را می‌پوشاند. اما این امر وقتی و گذرا است.

آبان

باز یاد حرف زدن، آتش عشق خاموش می‌شود. به جای آن باید از احساس خود پیروی کنی و راهی را انتخاب کنی که این مشعل فروزان‌تر شود. اگر عشق نباشد زندگی در کام تاریکی خواهد رفت.

آذر

خبرهای تازه‌ای می‌رسد که بسیار خوشحال و مسرور خواهی شد. کسی تو را کمک می‌کند که اصلاً انتظارش را نداشته‌ی این‌ها همه نویدبخش یک دوران تازه در زندگی توست که باید قدر آن را بدانی.

دی

رقیبان چند پله از تو جلوترند. بنابراین امکان موفقیت تو در این رابطه بسیار کم است. از خیرش بگذر تا دچار شکست و ضعف نشوی.

بهمن

اول تکلیفت را با خودت روشن کن و بین دقیقاً چه می‌خواهی. اگر با خودت می‌گیری، در صورتی که صادق باشی بقیه مسائل حل می‌شود.

اسفند

بهرتر است کینه و کدورت‌ها را از بین ببری چون روح‌ت را تیره می‌کند. سعی کن با یک راه‌حل مشکل را حل کنی و دل او را بدست آوری.

عکس روز:

(صحن جمیع رضوی) امام رضاع

عکس از: علیرضا مقدسی